2025/2364

2025.11.21.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/2364 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2025. szeptember 8.)

a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az acél, az alumínium és a réz ötvözőelemeként használt ólomra megadott mentesség tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló, 2011. június 8-i 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjára,

mivel:

(1) A 2011/65/EU irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések ne tartalmazzák az irányelv II. mellékletében felsorolt veszélyes anyagokat. Ez a korlátozás azonban nem vonatkozik az említett irányelv III. mellékletében felsorolt egyes, mentességben részesülő alkalmazásokra.

(2) A 2011/65/EU irányelv hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezések kategóriáit az említett irányelv I. melléklete sorolja fel.

(3) Az ólom a 2011/65/EU irányelv II. mellékletében szereplő korlátozott anyagok közé tartozik. Az ólom esetében a maximális megengedett koncentráció értéke 0,1 tömegszázalék a homogén anyagokban.

(4) Az (EU) 2018/739 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv ([2]) mentességet adott az ólomnak a megmunkálásra szánt acél ötvözőelemeként legfeljebb 0,35 tömegszázalék ólomtartalomig, illetve a szakaszosan tűzihorganyzott acélban legfeljebb 0,2 tömegszázalék ólomtartalomig történő alkalmazására a 2011/65/EU irányelv III. melléklete 6. a)-I. pontjában meghatározottak szerint. Ez a mentesség az elektromos és elektronikus berendezéseknek a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében felsorolt 1–7. és 10. kategóriájára terjed ki. Az említett irányelv III. mellékletének 6. a) pontjában meghatározott mentesség alkalmazása az elektromos és elektronikus berendezések 8., 9. és 11. kategóriájára korlátozódik.

(5) Az (EU) 2018/740 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv ([3]) mentességet adott az ólomnak a megmunkálásra szánt vagy ólomtartalmú alumíniumhulladék újrahasznosításából származó alumínium ötvözőelemeként történő használatára, legfeljebb 0,4 tömegszázalék ólomtartalomig. A mentességet a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. b) I. és 6. b) II. pontja határozza meg. Ez a mentesség az elektromos és elektronikus berendezéseknek a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében felsorolt 1–7. és 10. kategóriájára terjed ki. Az említett irányelv III. mellékletének 6. b) pontjában meghatározott mentesség alkalmazása az elektromos és elektronikus berendezések 8., 9. és 11. kategóriájára korlátozódott.

(6) Az (EU) 2018/741 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv ([4]) mentességet adott a legfeljebb 4 tömegszázalék ólomtartalmú rézötvözetek használatára valamennyi kategória esetében, a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. c) pontjában meghatározottak szerint.

([1]) HL L 174., 2011.7.1., 88. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj.

([2]) A Bizottság (EU) 2018/739 felhatalmazáson alapuló irányelve (2018. március 1.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletének az ólomra, mint az acél ötvözőelemére megadott mentesség tekintetében, a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából történő módosításáról (HL L 123., 2018.5.18., 103. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

([3]) A Bizottság (EU) 2018/740 felhatalmazáson alapuló irányelve (2018. március 1.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletének az ólomra, mint az alumínium ötvözőelemére megadott mentesség tekintetében, a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából történő módosításáról (HL L 123., 2018.5.18., 106. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

([4]) A Bizottság (EU) 2018/741 felhatalmazáson alapuló irányelve (2018. március 1.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv III. mellékletének az ólomra, mint a réz ötvözőelemére megadott mentesség tekintetében, a tudományos és a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából történő módosításáról (HL L 123., 2018.5.18., 109. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

(7) A Bizottsághoz 2020. január 17-én és 2020. január 20-án két kérelem érkezett a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a) és 6. a) I. pontjában meghatározott mentességeknek a tudományos és műszaki fejlődésre figyelemmel történő megújítására vonatkozóan, különös tekintettel azok alkalmazási körére. A Bizottsághoz 2019. december 2-án és 2020. január 17-én két kérelem érkezett a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. b), 6. b) I. és 6. b) II. pontjában meghatározott mentesség megújítására vonatkozóan, valamint 2020. január 15-én és 2020. január 16-án két kérelem érkezett a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. c) pontjában meghatározott mentesség megújítása iránt.

(8) A 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a), 6. b) és 6. c) pontjában meghatározott mentességek az elektromos és elektronikai berendezéseknek a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében említett 8. kategóriájába tartozó in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszközök esetében 2023. július 21-én, a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében említett 9. kategóriába tartozó ipari felügyeleti és vezérlő eszközök és 11. kategóriába tartozó, a fenti kategóriák egyikébe sem tartozó egyéb elektromos és elektronikus berendezések esetében pedig 2024. július 21-én jártak le. 2023. január 20-án két megújítási kérelem érkezett a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a) és 6. b) pontjában meghatározott mentességekre vonatkozóan, különösen a fenti három kategóriával kapcsolatban. A 2011/65/EU irányelv 5. cikke (5) bekezdésének második albekezdése értelmében a kérelmek benyújtása meghosszabbította az meglévő mentességek érvényességét mindaddig, amíg nem születik döntés a megújítási kérelemről.

(9) A beérkezett kérelmek értékelése érdekében műszaki és tudományos értékelő tanulmány készült, amelyet 2022-ben véglegesítettek ([5]). 2024-ben került véglegesítésre egy további tanulmány azokra a kategóriákra vonatkozóan, amelyek megújítását egy későbbi szakaszban kérelmezték ([6]). Az értékelések keretében a 2011/65/EU irányelv 5. cikkének (7) bekezdésével összhangban az érdekelt felekkel konzultációkra került sor.

(10) A mentesség megújítása iránti kérelem értékelésében megállapítást nyert, hogy a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a) I. pontjában meghatározott mentesség tekintetében az acélmegmunkálás során bizonyos tulajdonságok eléréséhez továbbra is szükség van az ólomra. A szakaszosan tűzihorganyzott acél helyettesítése vagy kivonása jelenleg sem műszakilag, sem gazdaságilag nem megvalósítható. A két műszaki alkalmazás azonban megosztható a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a) I. és 6. a) II. pontja között annak érdekében, hogy a következő felülvizsgálat során célzottabb vizsgálatot lehessen végezni.

(11) Ahhoz, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az ólom acélban történő használatának helyettesítésére, valamint a helyettesítés előnyeit meghaladó negatív hatások elkerülése érdekében a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban helyénvaló rövid érvényességi időtartamot meghatározni az említett alkalmazások számára. A 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a), 6. a) I. és 6. a) II. pontja tekintetében helyénvaló egyetlen lejárati időt megállapítani az említett irányelv I. mellékletében felsorolt valamennyi kategória esetében.

(12) A 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. a) pontjában meghatározott mentesség a megújítási kérelemről szóló határozat keltétől számított 12 hónap elteltével hatályát veszti, az említett irányelv 5. cikkének (6) bekezdésével összhangban.

(13) A 2011/65/EU irányelv III. mellékletének 6. b) I. pontjában meghatározott, az ólomtartalmú alumíniumhulladék újrahasznosításából eredő alumíniumban előforduló ólomra vonatkozó mentességet illetően megállapítást nyert, hogy az alumínium ólomtartalma tovább csökkenthető 0,3 tömegszázalékra. Ezt egy új pontban kell meghatározni, annak megállapításával, hogy az ilyen alumínium öntött ötvözet.

(14) Az elektromos és elektronikus berendezések esetében már nincs szükség ólom szándékos hozzáadására az alumínium megmunkálása céljából. Az alumíniumban használt ólom esetében megbízható helyettesítők állnak rendelkezésre a piacon. A szóban forgó mentességen alapuló utolsó alkalmazási területet 2025-ig alternatív megoldásokkal kell felváltani. A 2011/65/EU irányelv 5. cikkének (6) bekezdésével összhangban a maximális 18 hónapos átmeneti időszak bevezetését kell elrendelni, hogy az ágazat egyes piaci szereplői alkalmazkodni tudjanak.

([5]) A tanulmány zárójelentése (22. csomag) a következő internetcímen érhető el: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en.

([6]) A tanulmány zárójelentése (27. csomag) a következő internetcímen érhető el: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441.

(15) Megállapítást nyert, hogy a 0,4 tömegszázaléknál kisebb ólomkoncentrációjú, ólomtartalmú alumíniumötvözetek használata a 9. kategóriába (ipari felügyeleti és vezérlő eszközök) és a nyitott alkalmazási körű 11. kategóriába (egyéb elektromos és elektronikus berendezések) tartozó elektromos és elektronikus berendezések áttervezését és átminősítését teszi szükségessé, és ez a megfelelés biztosításához több időt vesz igénybe, mint a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében említett más kategóriák esetében. Ezért e két kategória esetében mérlegelni kell hosszabb érvényességi időtartam megállapítását.

(16) Ami a 2011/65/EU irányelv III. mellékletének a legfeljebb 4 tömegszázalék ólmot tartalmazó rézötvözetekre vonatkozó 6. c) pontját illeti, a tudományos és műszaki értékelés során nem lehetett beazonosítani és meghatározni azokat az alkalmazási területeket, amelyek esetében már nincs szükség mentességre, noha számos jel utal arra, hogy egyes alkalmazásokban az ólom sikeresen helyettesíthető lenne más anyaggal. Mivel a helyettesítő anyagok nem kellően megbízhatóak, meg kell hosszabbítani a mentességet. A műszaki értékelésre tekintettel helyénvaló a 2011/65/EU irányelv I. mellékletében felsorolt valamennyi kategória esetében egy lejárati időpontot meghatározni.

(17) Az elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek felvétele nem gyengítheti az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7]) által biztosított környezet- és egészségvédelmet. Az 1907/2006/EK rendelet XVII. mellékletének 63. pontjában meghatározott korlátozás 7. pontja értelmében ólom árucikkekben vagy azok valamely hozzáférhető részeiben korlátozott mértékben lehet jelen annak érdekében, hogy minimálisra csökkenjen a gyermekeknek a fogyasztók széles köre számára elérhető árucikkekből származó ólommal szembeni kitettsége. Az említett árucikkekben vagy azok hozzáférhető részeiben lévő ólom nem haladhatja meg a 0,05 tömegszázalékot, ha az érintett alkotóelemeket a gyermekek szájba vehetik. Az 1907/2006/EK rendeletben meghatározott védelmi szintnek való megfelelés biztosítása érdekében a jóváhagyott mentességi bejegyzéseket lábjegyzettel kell ellátni, amely az 1907/2006/EK rendelet XVII. mellékletének 63. pontjában meghatározott korlátozás 7. pontjával összhangban tovább korlátozza az alkalmazásokat.

(18) A 2011/65/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/65/EU irányelv III. melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

(1) A tagállamok legkésőbb 2026. június 30-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Ezeket a rendelkezéseket 2026. július 1-tól/-től alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2025. szeptember 8-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

A 2011/65/EU irányelv III. mellékletében a 6. a), a 6. a) I., a 6. b), a 6. b) I., a 6. b) II. és a 6. c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„6. a)	Ólom a megmunkálásra szánt acél ötvözőelemeként, illetve galvanizált acélban, legfeljebb 0,35 tömegszázalék ólomtartalomig	A mentesség lejárta 2026. december 11.
6. a) I.	Ólom a megmunkálásra szánt acél ötvözőelemeként, legfeljebb 0,35 tömegszázalék ólomtartalomig (*)	A mentesség lejárta valamennyi kategória esetében 2027. június 30.
6. a) II.	Ólom a szakaszosan tűzihorganyzott acél ötvözőelemeként, legfeljebb 0,2 tömegszázalék ólomtartalomig (*)	A mentesség lejárta valamennyi kategória esetében 2027. június 30.
6. b)	Ólom az alumínium ötvözőelemeként, legfeljebb 0,4 tömegszázalék ólomtartalomig	A mentesség lejárta 2027. június 11.
6. b) I.	Ólom az alumínium ötvözőelemeként, legfeljebb 0,4 tömegszázalék ólomtartalomig, feltéve, hogy ólomtartalmú alumíniumhulladék újrahasznosításából ered (*)	A mentesség 2026. december 11 lejárta az 1–7. és a 10. kategória esetében. A mentesség lejárta a 9. kategóriába tartozó ipari felügyeleti és vezérlő eszközök és a 11. kategória esetében 2027. június 30.
6. b) II.	Ólom a megmunkálásra szánt alumínium ötvözőelemeként, legfeljebb 0,4 tömegszázalék ólomtartalomig (*)	A mentesség 2027. június 11. lejárta az 1–7. és a 10. kategória esetében. A mentesség lejárta a 9. kategóriába tartozó ipari felügyeleti és vezérlő eszközök és a 11. kategória esetében 2027. június 30. *
6. b) III.	Ólom az öntésre használt alumíniumötvözet ötvözőelemeként, legfeljebb 0,3 tömegszázalék ólomtartalomig, feltéve, hogy ólomtartalmú alumíniumhulladék újrahasznosításából ered (*)	A mentesség lejárta az 1–8. kategória, a 9. kategóriába tartozó, az ipari felügyeleti és vezérlő eszközöktől eltérő eszközök, és a 10. kategória esetében 2027. június 30.
6. c)	Rézötvözet legfeljebb 4 tömegszázalék ólomtartalommal (*)	A mentesség lejárta 2027. június 30.

(*) A mentesség nem terjed ki a fogyasztók széles köre által elérhető elektromos és elektronikus berendezésekre, amennyiben az elektromos vagy elektronikus berendezést vagy annak valamely hozzáférhető részét rendeltetésszerű vagy észszerűen előre látható használati feltételek mellett gyermekek szájba vehetik. Mindazonáltal a mentességet alkalmazni kell, ha mindkét alábbi feltétel bizonyíthatóan teljesül:

— az adott elektromos vagy elektronikus berendezésből vagy annak bármely hozzáférhető részéből – legyen az bevonattal ellátott vagy anélküli – származó ólomkibocsátás nem haladja meg a 0,05 μg/cm²/óra értéket (ami egyenértékű a 0,05 μg/g/óra értékkel),

— bevonattal rendelkező árucikkek esetében a bevonat megfelelően biztosítja, hogy rendeltetésszerű vagy észszerűen előre látható használati feltételek mellett az elektromos és elektronikai berendezésből származó ólomkioldódás legalább két évig nem haladja meg a szóban forgó határértéket.

E lábjegyzet alkalmazásában az olyan elektromos és elektronikai berendezést vagy elektromos és elektronikai berendezés olyan hozzáférhető részeit kell gyermekek által szájba vehetőnek tekinteni, amelyek kiterjedése bármely irányban kisebb, mint 5 cm, vagy amelyeknek ekkora méretű eltávolítható vagy kiálló része van.”